

Ngô Bảo Châu

Bằng Tiến sĩ Danh dư trao ngày 8/03/2011

GS. Ngô Bảo Châu

- Giáo sư khoa Toán, viện Đại học Chicago.
- Giám đốc phụ trách khoa học của viện nghiên cứu cao cấp về toán tại Hà Nội, Việt Nam.

Thành tích

- 2005: Hội đồng Chức danh Giáo sư Nhà nước (Việt Nam) phong đặc cách hàm Giáo sư.
- 2008: Công bố chứng minh Bổ đề cơ bản cho các đại số Lie/Bổ đề cơ bản Langlands.
- 2010: Nhận Huy chương Fields.

Tiểu sử

Ông là cựu học sinh Khối chuyên Toán học thuộc Khoa Toán - Cơ - Tin học (Trường Đại học Tổng hợp Hà Nội cũ), nay là Trường Trung học Phổ thông chuyên Khoa học Tự nhiên thuộc Trường Đại học Khoa học Tư nhiên, ĐHQGHN.

Khi là học sinh phổ thông, ông đã hai lần đoạt huy chương vàng Olympic Toán học Quốc tế tại Australia (1988) và CHLB Đức (1989), và cũng là người Việt Nam đầu tiên giành 2 huy chương vàng Olympic Toán học Quốc tế.

Öng trở thành sinh viên Trường Đại học Paris 11 (Université Pierre et Marie Curie) và Trường Sư phạm Paris (École normale supérieure Paris, ENS Paris từ năm 1992 đến năm 1994. Sau đó ông là học viên cao học và nghiên cứu sinh của Trường Đại học Paris 11 (Université Paris-Sud 11) dưới sự hướng dẫn của Giáo sư Gérard Laumon.

Năm 1997 ông bảo vệ Luận án tiến sĩ và trở thành nghiên cứu viên của Trung tâm Nghiên cứu Khoa học Quốc gia Pháp (CNRS) từ năm 1998. Ông lấy bằng Habilitation à Diriger les Recherches (HDR) năm 2003, là tiêu chuẩn cần thiết để bổ nhiệm giáo sư, sau đó ông được bổ nhiệm làm giáo sư toán học tại Trường Đại học Paris 11 năm 2004. Cũng trong năm này, ông được trao tặng giải Nghiên cứu Clay của Viện Toán học Clay cùng với Giáo sư Gérard Laumon vì đã chứng minh được Bổ đề cơ bản cho các nhóm Unita.

Năm 2005, khi tròn 33 tuổi, ông được Hội đồng Chức danh Giáo sư Nhà nước (Việt Nam) phong đặc cách hàm giáo sư.

Năm 2007, ông đồng thời làm việc tại Trường Đại học Paris XI, Orsay, Pháp và Viện Nghiên cứu Cao cấp Princeton, New Jersey, Hoa Kỳ. Trong năm 2008, ông công bố chứng minh Bổ đề cơ bản cho các đại số Lie hay còn gọi là Bổ đề cơ bản Langlands. Cuối năm 2009, công trình này đã được tạp chí Time bình chọn là một trong 10 phát minh khoa học tiêu biểu của năm 2009

Ông cũng là người Việt Nam đầu tiên giành được Huy chương Fields vào năm 2010, được coi như là giải Nobel trong toán học. Ông đã phát biểu khi nhận giải rằng "Đến một lúc nào đó, bạn làm toán vì bạn thích chứ không phải để chứng tỏ một cái gì nữa" hay vì đam mê giàu có

- 2011: Tổng thống Pháp trao tặng Huân chương Bắc đầu Bôi tinh.
- 2012: Hội viên danh dự của Hội Toán học Hoa kỳ.
- 2018: Giải thưởng toán học Maurice Audin 2016.

hoặc sự nổi tiếng. Ngay sau lễ nhận giải, ông trò chuyện: "Tôi tặng vinh quang này cho các bạn trẻ Việt Nam" để "sẽ như một niềm tin, niềm tin được các bạn trẻ VN luôn gìn giữ trong trái tim, phấn đấu đi tới những thành công", "để đến một lúc nào đó, ở những lĩnh vực khác nhau, Việt Nam cũng sẽ có được những thành công tầm cỡ thế giới".

Năm 2010 đến nay, ông là giáo sư tại Khoa Toán, Viện Đại học Chicago.

Từ năm 2011 đến nay, ông cũng là Giám đốc phụ trách khoa học của Viện Nghiên cứu Cao cấp về Toán (Vietnam Institute for Advanced Study in Mathematics), Hà Nội, Việt Nam.

Tháng 4/2011, Tổng thống Pháp đã trao tặng ông Huân chương Bắc đẩu Bội tinh

Năm 2012, ông trở thành hội viên danh dự (fellow) của Hội Toán học Hoa Kỳ.

Tháng 10 năm 2013, ông là Chủ tịch danh dự của Câu lạc bộ Nhà khoa học Đại học Quốc gia Hà Nội theo lời mời của Giám đốc Đại học Quốc gia Hà Nội GS.TS. Phùng Xuân Nhạ.

Ngày 12 tháng 12 năm 2018, ông được trao Giải thưởng toán học Maurice Audin 2016 tại Viện nghiên cứu Henri Poincaré, Paris, Pháp.

Danh hiệu Tiến sĩ Danh dự

Đánh giá cao sự cộng tác tâm huyết cũng như những đóng góp quý báu của GS. Ngô Bảo Châu với tư cách một nhà khoa học nổi tiếng hiện nay và khi còn là một học sinh phổ thông chuyên với ĐHQGHN nói riêng và Việt Nam nói chung, ngày 8/3/2011 Đại học Quốc gia Hà Nội đã trao bằng Tiến sĩ danh dự nhằm tri ân, tôn vinh những nỗ lực không mệt mỏi của GS. Ngô Bảo Châu.